

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

Крім того, творча свобода, студенти створюють видання в рамках діяльності гуртка за інтересами, а також перебування на одному рівні з цільовою аудиторією дозволяє часопису задовольняти інформаційні потреби студентів, створюючи новий цікавий канал масової комунікації. Зауважимо, що молодь, яка працює над «Академіком», поруч із здобуттям основного фаху, одержує досвід журналістської діяльності та навички з макетування, дизайну, веб-дизайну.

Отже, унаслідок ребрендингу студентська редакція часопису знайшла успішний спосіб комунікації на основі традиційного засобу – журналу, адаптувавши його до потреб сучасних читачів.

Література

1. Даниленко Н. 10 років на пульсі життя академії: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – С.3 – 4.
2. Мануель Кастельс. Інтернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства. – К.: «Видавництво «Ваклер», 2007. – 304 с.
3. Ситник О. Візуальна комунікація в системі композиційно-графічного моделювання інформаційних порталів [Електронний ресурс] / О.Ситник // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. - 2014. – Вип. 2. – С.87-93. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ped_in_2014_2_16

Науковий керівник – канд. філол. наук, доц. Ярова А. Г.

ПРИКМЕТНИК *СТУДЕНТСЬКИЙ* ЯК ЗАСІБ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ «СТУДЕНТ»

Серебрянська І. М., кандидат філол. наук, доцент

Наше дослідження є складовою комплексного вивчення концептосфери «освіта» в українській мовній картині світу [див. 1, 2, 3]. Його метою є з'ясувати смислове наповнення концепту «студент» шляхом семантичного аналізу прикметника *студентський* на основі текстів студентського журналу «Я СТУДЕНТ» (далі – ЯС) [4].

У результаті сполучуваності прикметника *студентський* із різноманітними іменниками утворюються номінації на позначення понять різної сфери життя студента. Найчастотнішими з них є

словосполучення *студентське життя* й *студентські роки*, які разом становлять майже третину подібних утворень. Виконуючи номінативну функцію, вони обростають різними конотаціями, наприклад: *студентське життя – це прекрасний час* (ЯС. №11, 2014, с. 11); це *марафон, що продовжується вже п'ятий рік* (ЯС. №11, 2014, с.11); *Студентське життя схоже на біг з перешкодами, але найголовнішим у ньому є не перемога, а саме участь* (ЯС. №11, 2014, с. 2); *Студентське життя – це особливий світ, вир подій, вражень та звершень* (ЯС. №10, 2015, с. 5); *прогулянки до світанку, закоханість, свобода дій, жодних серйозних проблем* (ЯС. №11, 2016, с. 17).

Номінація *студентські роки* в контексті реалізує значення «час закладання подальшого професійного шляху», «час відзначення чітких пріоритетів, формулювання виразної мети та її досягнення» (ЯС. №9, 2007, с. 16); «час, який дається людині на роздуми її усвідомлення того, що чекає на неї в майбутньому» (ЯС. №11, 2014, с. 13).

Номінація *студентські роки* набуває, як правило, позитивних конотацій, що реалізуються відповідно забарвленими прикметниками типу *найкращі* (ЯС. №1, 2014, с. 8); *одні з найпрекрасніших* (ЯС. №7–8, 2016, с. 3); *найкращі й найцікавіші* (ЯС. №7–8, 2010, с. 6). Нами зафіксовано єдиний випадок, коли позитивні враження від студентських років поєднуються з негативними моментами: *Напевно, я нікого не здивую, якщо скажу: студентські роки вважаються одними з найщасливіших у житті. Зі мною можуть не погодитися й навести чимало аргументів проти: нудні пари, вимогливі викладачі, безсонні ночі через сесію чи курсову... Так, студентське життя має свої мінуси – як і будь-що в цьому світі* (ЯС. №11, 2016, с. 3).

Серед інших словосполучень зі словом *студентський*, зафіксованих у текстах журналу «Я СТУДЕНТ», виділяємо такі лексико-семантичні групи:

- **номінації студентства:** *студентська молодь* (ЯС. №11, 2016, с. 4), *студентська аудиторія* (у значенні «споживачі») (ЯС. 07.08.2016), *студентське братство* («студентство») (ЯС. №3–4, 2010., с. 25);

- **організації та органи управління:** *Всеукраїнська студентська рада* (ЯС. №9, 2007, с. 4), *студентське самоврядування* (ЯС. №2, 2008, с. 5; №2. 2010, с. 18; №11, 2015, с. 5), *студентська*

країна (на позначення київської організації «Студентська республіка») (ЯС. №6–7, 2007, с. 16), *Студреспубліка* (ЯС. №9, 2016, с. 16), *студентська ліга ФК «Динамо»* (ЯС. №6, 2016, с. 16), *Студентська профспілкова асоціація міста Києва* (ЯС. №6, 2016, с. 16);

- **види діяльності, дозвілля:** *студентський футбол* (ЯС. №12, 2007, с. 32), *студентські гулянки* (про святкування Дня студента) (ЯС. №11, 2009, с. 17), *студентська Інтернет-олімпіада* (ЯС. №1, 2012, с. 11), *студентська наука* (ЯС. №10, 2016, с. 10), *студентський театр*, *студентський гурток* (про творче життя молоді) (ЯС. №2, 2011, с. 6), *студентська кухня* (у значенні «студентське життя в гуртожитку») (ЯС. №2, 2011, с. 6), *студентська республіка* (про гуртожиток) (ЯС. №11, 2013, с. 5), *студентський гуртожиток* (як символ студентського життя після занять) (ЯС. №11, 2015, с. 14), *студентське кафе* (ЯС. №10, 2015);

- **почуття, стан, поведінка:** *казкова студентська любов* (ЯС. №2, 2011, с. 6), *студентське кохання* (ЯС. №11, 2014, с. 18), *студентська романтика навчання* (ЯС. №7–8, 2013, с. 10), *студентська винахідливість* (ЯС. №11, 2016, с. 17), *хвиля студентського невдоволення* (ЯС. №11, 2016, с. 7), *студентські протести* (ЯС. №11, 2016, с. 5), *студентський ентузіазм* (ЯС. №7–8, 2013, с. 4);

- **способи комунікації:** *студентський форум* (ЯС. №4–5, 2007, с. 8), *студентська преса* (ЯС. №9, 2007, с. 12), *студентське Інтернет-медіа* (ЯС. №12, 2009, с. 11);

- **осередки навчальної діяльності:** *студентська столиця* (Харків) (ЯС. №10, 2007, с. 6; №12, 2015, с. 7), *Львів «студентський»* (про навчання у Львівському університеті) (ЯС. №10, 2013, с. 18), *Харків студентський* (ЯС. №12, 2015, с. 7);

- **атрибути студентського життя:** *студентський будильник* (ЯС. №3, 2008, с. 28), *студентський квиток* (як документ (ЯС. №2, 2011, с. 6) і як нові можливості (ЯС. №11, 2016, с. 17)); *студентські гаманці* («фінансові можливості студента») (ЯС. №11, 2015, с. 18), *студентська арифметика* (про розміри стипендії) (ЯС. №9–10, с. 16), *студентський бюджет* (ЯС. №11, 2015, с. 18);

- **ідеї, вірування, поради:** *студентські заповіді* (ЯС. №9, 2010, с. 11), *студентські забобони* (ЯС. №1, 2011, с. 19), *студентський погляд* («думка») (ЯС. №2–3, с. 20), *студентська правда* (ЯС. №10, 2013, с. 15), *студентські новини* (ЯС. №1, 2013, с. 4).

Таким чином, семантичний аналіз слова *студентський* та його синтагматичних зв'язків проілюстрував багатство структурного наповнення концепту «студент» та вплив екстралінгвістичних чинників на формування мовної свідомості українського студентства.

Література

1. Серебрянська І.М. Метафорична модель освіта – війна в сучасній терміносистемі української мови (на матеріалі медіа-текстів) / І. М. Серебрянська // Дослідження з лексикології і граматики української мови : зб. наук. пр. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2016. – Вип. 17. – С.153–163.
2. Серебрянська І.М. Мовна реалізація проблематики вищої освіти на шпальтах українських газет / І. М. Серебрянська // Філологічні трактати. – 2016. – Т. 8, № 3. – С. 54–62.
3. Серебрянська І.М. Семантична диференціація номінацій осіб, які навчаються / І. М. Серебрянська // Мова та література у полікультурному просторі : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції : м. Львів, 10–11 лютого 2017 р. – Львів : ГО «Наукова філологічна організація «Логос»», 2017. – С.85–88.
4. Я СТУДЕНТ. Режим доступу: <http://ya-student.com.ua/about.html>

СИСТЕМНІ ВІДНОШЕННЯ ПАРЕМІОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ ІЗ КОМПОНЕНТОМ “КАЛЕНДАРНИЙ ХРОНОНІМ” В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Гаврилова В. В.

Пріоритетним напрямком сучасної лінгвістики є вивчення особливостей мовної ментальності народу. З цією метою науковці все частіше звертаються до паремій, поетичних за формою народних висловів повчального характеру, оформлених за зразком синтаксично замкнених, відтворюваних і семантично цілісних речень, що узагальнено-образно виражають певні життєві закономірності, правила або істини [1, 67].

В останні роки інтерес багатьох дослідників викликає явище варіантності паремій. Варіантність є невідмінною складовою процесу модернізації лексичних одиниць шляхом оновлення або зміни образу, утворення відтінків значення, посилення емотивності. Питання